

LA PAU ÉS L'ÚNICA BATALLA
PER LA QUAL VAL LA PENA LLUITAR

Albert Camus

INFORME ANUAL D'ACTIVITATS MEMÒRIA ICIP 2018

ICIP

INFORME ANUAL D'ACTIVITATS
MEMÒRIA ICIP 2018

Tapineria 10, 3ra planta · 08002 Barcelona (Spain)

T. +34 93 554 42 70

icip@gencat.cat

www.icip.cat

Grafisme

Esteva&Estêvão

Impressió

La Gran Impressió

D.L.: B 6481-2019

© 2019 Institut Català Internacional per la Pau

Tots els drets reservats

SUMARI

PRESENTACIÓ	5
L'ICIP D'UN COP D'ULL	8
LA INSTITUCIÓ	8
ACTIVITATS	9
PUBLICACIONS	9
ORGANITZACIÓ INTERNA	10
ACTIVITAT INSTITUCIONAL	11
1. LA JUNTA DE GOVERN	11
2. PRESIDÈNCIA I DIRECCIÓ	14
MEMÒRIA D'ACTIVITATS	15
PROGRAMES D'ACTUACIÓ	15
1. PROGRAMA: "CONSTRUCCIÓ DE PAU I ARTICULACIÓ DE LA CONVIVÈNCIA DESPRÉS DE LA VIOLÈNCIA"	15
2. PROGRAMA: "VIOLÈNCIES FORA DE CONTEXTOS BÈL·LICS"	23
3. PROGRAMA: "PAU I SEGURETAT EN LES POLÍTIQUES PÚBLIQUES"	28
4. PROGRAMA: "EMPRESSES, CONFLICTES I DRETS HUMANS"	31
PREMIS, CONVOCATÒRIES I AJUTS	34
1. PREMI ICIP CONSTRUCTORS DE PAU	34
2. PREMI ICIP ALFONS BANDA	35
3. CONCURS ICIP DE HIP-HOP PER LA PAU	36
4. BEQUES I AJUTS	37
EXPOSICIONS I PRODUCCIÓ DE MATERIALS AUDIOVISUALS	38
COL·LECCIONS DE LLIBRES	43

BIBLIOTECA I CENTRE DE DOCUMENTACIÓ	46
RECUPERACIÓ DE LA MEMÒRIA DEL MOVIMENT PER LA PAU	47
SERVEIS A ALTRES ACTORS I INTERNACIONALITZACIÓ	49
DIFUSIÓ EXTERNA	55
1. EL WEB DE L'ICIP	55
2. ICIP E-BUTLLETINS	55
3. XARXES SOCIALS	56
RECURSOS I ORGANITZACIÓ	57
1. RECURSOS	57
2. ORGANITZACIÓ	57
ANNEX I: RELACIÓ DE PUBLICACIONS	59
ANNEX II: L'ICIP ALS MITJANS DE COMUNICACIÓ	66
ANNEX III: EXECUCIÓ DEL PRESSUPOST	67

PRESENTACIÓ

Per primera vegada teniu a les mans un informe anual d'activitats centrat, bàsicament, en els quatre programes de treball que han de constituir la identitat de l'ICIP. I, en cadascun d'aquests programes, les activitats relacionades amb la recerca, la transferència de coneixement, la difusió, les publicacions i el suport a altres actors constructors de pau, aquí i arreu dels llocs on tenim relacions estables.

En l'àmbit d'acció exterior i internacional cal destacar la valuosa tasca realitzada amb entitats colombianes, especialment les dones i en la diàspora, moltes de les quals articulades en l'entorn de la Comissió de Veritat, Memòria i Reconciliació de les Dones Colombianes a la Diàspora – Mujer Diàspora, i l'inici del treball de col·laboració amb la Comissió per a l'Esclariment de la Veritat, la Convivència i la No Repetició de Colòmbia a Europa, un eix que serà central per l'ICIP l'any 2019. També cal destacar el seguiment de la situació al País Basc i la presentació, per exemple, de l'informe sobre el model de desarmament basc.

Quant a altres violències fora de contextos bèl·lics, s'ha celebrat un seminari internacional per centrar el treball futur de l'ICIP, hem pres contacte sobre el terreny amb institucions i entitats mexicanes i centreamericanes, i s'han desenvolupat diverses activitats sobre joves i violències (les “maras” i el treball per treure els joves de la seva influència, etc.) i també hem avançat en la reflexió sobre les polítiques públiques de lluita contra la droga i possibles estratègies.

I pel que fa al programa “Empreses, conflictes i drets humans” aquest any 2018 s’ha celebrat a Ginebra la setena conferència internacional de la xarxa Business, Conflicts and Human Rights (BCHR), que coordina i lidera l’ICIP, i s’han realitzat activitats al voltant dels plans nacionals d’empreses i drets humans, amb algunes publicacions que ben segur resultaran molt útils.

Pel que fa a l’àmbit català, la Junta de Govern ha decidit implicar l’ICIP en la recerca de diàleg i cohesió social en tot allò relacionat amb el conflicte polític d’autodeterminació que viu el nostre país, i per això hem desenvolupat un pla pilot de tallers de “diàlegs de cohesió” en tres poblacions catalanes, que s’avaluarà a primers de 2019 per veure si –convenientment modificats– poden resultar una eina útil per apropar persones i col·lectius de pensament molt divers sobre el tema, arreu de Catalunya. També hem dut a terme un estudi d’opinió sobre la percepció de la població catalana pel que fa a la convivència i la seguretat, han continuat les exposicions itinerants, les diverses publicacions i els serveis que l’ICIP ofereix des de fa molts anys.

L’any 2018 ha estat el del relleu en la direcció de l’ICIP. Després de nou anys de bona feina i de contribució als objectius de l’Institut, Tica Font ha deixat el seu càrrec amb un bon bagatge d’assoliment. Kristian Herbolzheimer va prendre possessió del càrrec a mitjans de setembre, amb temps per fer un darrer balanç del Pla estratègic 2015-2018 i planificar la feina futura de l’ICIP des del 2019. Aquesta que s’inicia ha de ser l’etapa de consolidació de l’Institut Català Internacional per la Pau com un referent internacional en alguns temes específics de construcció de pau.

També ha estat l’any que ens ha deixat el vicepresident de l’ICIP, Vicent Martínez Guzmán, que va morir l’agost passat després d’una dura malaltia. Persona bona, referent acadèmic de construcció de pau “i articulació de la convivència” (com li agradava dir) per a moltes generacions, ha estat un gran professor però sobretot un bon amic de tothom i autèntica persona de pau. L’hem trobat a faltar des

del primer moment i l'Institut prepara una publicació especial amb alguns articles seus, i un acte de merescut homenatge.

En relació a la composició de la Junta de Govern, el passat mes de novembre també van acabar el seu mandat tres membres més. Antoni Pigrau ha complert els dos mandats possibles; mentre que Magda Oranich i Carme Colomina han complert el primer mandat i poden ser reelegides. El Consell Català de Foment de la Pau va presentar al Parlament una llista amb les candidatures votades en plenari, i ara esperem que el legislatiu elegeixi les quatre persones que han de completar la Junta a partir d'ara.

Vull valorar, en aquesta ocasió més que mai, la professionalitat i dedicació de l'equip humà de l'ICIP, en tot moment però especialment durant els mesos de transició entre una direcció i l'altra. L'activitat ha seguit tothora al seu ritme i hom ha procurat desenvolupar la seva tasca de manera coordinada i satisfactòria.

La memòria que presentem resumeix la feina feta el 2018, però sobretot pretén facilitar que el Govern i el Parlament, el món acadèmic i la societat civil catalana –els tres actors als quals es dirigeix l'ICIP– puguin fer-se una idea cabal del que fem, en la pretensió de col·laborar humilment, des de Catalunya, a implantar progressivament una cultura de pau.

Xavier Masllorens
President de l'ICIP

L'ICIP D'UN COP D'ULL

LA INSTITUCIÓ

Creació:

Parlament de Catalunya, desembre del 2007, mitjançant Llei

Seu oficines:

Tapineria 10, 3ra planta, 08002, Barcelona

Biblioteca:

Tapineria 10, 1ra planta, 08002, Barcelona

Junta de Govern:

La Junta de Govern de l'ICIP, d'acord amb l'establert per l'article 6 de la llei 14/2007, modificada per la llei 11/2011 de reestructuració del sector públic, està integrada per 10 membres, 7 escollits pel Parlament i 3 designats pel Govern.

President:

Xavier Masllorens

Director:

Kristian Herbolzheimer

Equip humà:

14 persones

Pressupost definitiu 2018:

1.278.359,8 euros

Documents bàsics:

Llei de creació de l'ICIP 14/2007 (DOGC 17/12/2007); Reglament orgànic de l'ICIP (DOGC, 1/07/2009); Llei 11/2011 de reestructuració del sector públic per agilitar l'activitat administrativa; Pla Pluriennal 2015-2018; Focus de treball per a l'ICIP del 2022.

ACTIVITATS

- Seminaris, jornades, tertúlies i activitats formatives totals: 27
- Nombre de persones que hi han assistit: 1.420
- Actes pel territori català (excepte Barcelona): 10
- Serveis a altres actors: 11
- Projectes nivell internacional: 2
- Nombre d'ajuts convocats: s'ha aprovat la convocatòria per a la concessió d'ajuts a treballs de recerca en l'àmbit de la pau (R-ICIP) per a l'exercici 2017-2018, per un import global de 60.000 euros; i la convocatòria de subvencions a entitats per a projectes de participació en xarxes i de recerca en promoció de la pau, per un import global de 60.000 euros.

PUBLICACIONS

- Llibres coeditats: 6
- Revistes *Per la Pau* publicades: 3
- ICIP e-butlletins publicats: 11
- Publicacions de recerca publicades: 8
- Llibres catalogats: 633
- Revistes disponibles on-line: 1.200
- Fons total de la biblioteca: 8.378 volums

ORGANITZACIÓ INTERNA

- Nombre de convenis signats: 6
- Nombre de places convocades: 4

1. LA JUNTA DE GOVERN

La Junta de Govern de l'ICIP, d'acord amb l'establert per l'article 6 de la llei 14/2007, modificada per la llei 11/2011 de reestructuració del sector públic, està integrada per 10 membres, 7 escollits pel Parlament de Catalunya i 3 designats pel Govern de la Generalitat.

Actualment, la Junta de Govern de l'ICIP la conformen els següents membres:

MEMBRES ESCOLLITS PEL PARLAMENT:

Cécile Barbeito i Thonon, investigadora de l'Escola de Cultura de Pau – Universitat Autònoma de Barcelona.

Carme Colomina i Saló, periodista i investigadora del CIDOB.

Vicent Martínez i Guzmán, doctor en Filosofia. Ha actuat com a vicepresident de la Junta de Govern fins a la seva mort, l'agost de 2018.

Xavier Masllorens i Escubós, psicòleg i educador. Actua com a president de la Junta de Govern.

Oscar Mateos i Martin, professor de la Universitat Ramon Llull.

Magda Oranich i Solagran, advocada i periodista.

Antoni Pigrau i Solé, catedràtic de Dret Internacional Públic, Universitat Rovira i Virgili.

MEMBRES DESIGNATS PEL GOVERN:

Carme Garcia i Suàrez, directora general de Relacions Institucionals i amb el Parlament de la Generalitat de Catalunya.

David Minoves i Lluçà, president del Ciemen.

Manel Vila i Motlló, director general de Cooperació al Desenvolupament de la Generalitat de Catalunya.

Els membres escollits pel Parlament són actualment sis, enlloc dels set que marca la llei 14/2007, per defunció de Vicent Martínez Guzmán, el 23 d'agost de 2018, el qual actuava com a vicepresident de la Junta de Govern.

El Parlament, doncs, té pendent elegir la persona que ha de substituir Vicent Martínez Guzmán, així com els tres membres que, per llei, han finalitzat el seu mandat el novembre de 2018: Antoni Pigrau – el qual ha exhaurit el màxim de dos mandats possibles-, Carme Colomina i Magda Oranich. L'elecció a la cambra s'ha de fer a partir de la llista confeccionada pel Consell Català de Foment de la Pau.

ACORDS DE LA JUNTA DE GOVERN

Durant l'any 2018, la Junta de Govern de l'ICIP s'ha reunit nou vegades. De la seva activitat, destaquen els següents punts:

Primer, s'ha acordat el nou organigrama de la institució, estructurat a partir de quatre programes d'actuació transversals.

Segon, s'han acordat les bases reguladores general per a la concessió de subvencions, així com les bases específiques, els nous àmbits

temàtics i la convocatòria per al curs 2018-2019 de la línia d'ajuts de treballs de recerca R-ICIP. Així mateix, també s'han aprovat les bases reguladores específiques de les subvencions per a projectes de participació en xarxes i de recerca en promoció de la pau, i la seva convocatòria per al curs 2018-2019.

Tercer, s'ha acordat les bases i la convocatòria del Premi ICIP Constructors de Pau 2018 i de la tercera edició del Concurs ICIP de Hip-hop per la Pau.

Quart, s'ha autoritzat la signatura del conveni de col·laboració amb l'Agència de Gestió d'Ajuts Universitaris (AGAUR) per a participar en la convocatòria del Premi de Recerca Jove mitjançant el premi ICIP Alfons Banda.

Cinquè, s'ha autoritzat la signatura d'un conveni amb la fundació Konrad Adenauer per la realització del seminari internacional "Experiències de reconciliació", celebrat el mes de maig a Barcelona.

Sisè, s'ha autoritzat la signatura d'un conveni amb l'Agència Catalana de Joventut per a realitzar la Trobada de Joves de Hip-hop per la Pau, celebrada el mes de juny a Barcelona.

Setè, s'ha acordat portar a terme proves pilot de tallers de cohesió ciutadana a Catalunya i reeditar l'enquesta sobre la percepció de la convivència i la seguretat a Catalunya.

Vuitè, s'ha nomenat Kristian Herbolzheimer Jeppson, analista de processos de pau i expert en la gestió del postconflicte, com a nou director de l'ICIP en substitució de Tica Font Gregori. L'elecció ha seguit un procés de selecció a partir d'un concurs públic en el qual s'han presentat més de dues-centes candidatures.

Novè, s'ha acordat concedir el Premi ICIP Constructors de Pau 2018 a l'organització mexicana Cauce Ciudadano.

Desè, s'ha autoritzat la signatura d'un acord de voluntats per a la prevenció de les violències i la promoció del dret a la veritat, la justícia, la reparació i les garanties de no repetició als països socis de la cooperació catalana i a Catalunya.

Onzè, s'ha autoritzat la signatura d'un acord de constitució d'un servei de prevenció mancomunat i de contractació d'un servei de prevenció aliè per cobrir les necessitats de l'especialitat de medicina del treball entre el Departament d'Acció Exterior, Relacions Institucionals i Transparència de la Generalitat de Catalunya i l'ICIP.

2. PRESIDÈNCIA I DIRECCIÓ

Al llarg de l'any, la presidència i direcció de l'ICIP han mantingut contactes institucionals a diferents nivells, amb els tres actors principals als quals es dirigeix la tasca de la institució per llei: grups parlamentaris, acadèmia i societat civil. El segon semestre del 2018 aquests contactes s'han accentuat a partir del nomenament del nou director de l'ICIP, Kristian Herbolzheimer.

El nou director –acompanyat en molts casos del president– ha mantingut reunions institucionals amb el conseller d'Acció Exterior, Relacions Institucionals i Transparència, Ernest Maragall, amb responsables de l'Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament, l'Agència Catalana de Joventut, els ajuntaments de Barcelona i Granollers, i amb els diferents grups parlamentaris, per tal de presentar-los la tasca de l'ICIP i les prioritats de futur.

També s'han mantingut contactes amb diferents entitats, centres i institucions catalanes que es dediquen al foment de la pau i els drets humans, com són LaFede.cat, FundiPau, l'Escola de Cultura de Pau, el Centre Delàs d'Estudis per la Pau, Novact, la Taula Catalana per la Pau i els Drets Humans a Colòmbia, el CIDOB o el Centre de Recursos Internacional per la Pau de Barcelona.

MEMÒRIA D'ACTIVITATS

PROGRAMES D'ACTUACIÓ

Les línies bàsiques d'actuació de l'ICIP s'estructuren en quatre programes de treball transversals, establerts en el document "Focus de treball per a l'ICIP del 2022" i basats en la construcció de pau i l'articulació de la convivència, amb una mirada pròpia des de la noviolència i la seguretat humana.

En el marc dels diferents programes s'han dut a terme activitats de sensibilització i foment de la cultura de pau, de debat i reflexió i de transferència de coneixement, línies de recerca, publicacions especialitzades i accions sobre el terreny.

1. PROGRAMA: "CONSTRUCCIÓ DE PAU I ARTICULACIÓ DE LA CONVIVÈNCIA DESPRÉS DE LA VIOLÈNCIA"

L'objectiu d'aquest programa és abordar les experiències, eines i oportunitats de construcció de pau en societats que, després d'un període de desmesurada i sistemàtica violència, afronten un escenari incert de transició. El programa se centra en l'estudi dels processos i experiències de reconciliació i de reconstrucció del teixit

social, els processos de transició política, econòmica i social des d'una perspectiva de pau, les eines en l'àmbit de la justícia transicional, les polítiques públiques i iniciatives socials de foment de la convivència i la memòria, o l'anàlisi dels drets i necessitats de les víctimes.

Dins d'aquest programa de treball, l'ICIP ha mantingut el 2018 una col·laboració estreta amb la Comissió de Veritat, Memòria i Reconciliació de les Dones Colombianes a la Diàspora (CVMR) – Mujer Diàspora. En aquesta àrea, per exemple, l'ICIP ha donat suport a la realització de l'informe final de la tasca de la Comissió i ha coorganitzat un curs de formació sobre processos de sanació per a víctimes d'un conflicte. També en el marc del treball sobre postconflicte a Colòmbia, l'ICIP ha produït l'exposició i documental *La sembra de la vida* (vegeu l'apartat “Exposicions i producció de materials audiovisuals”), sobre el projecte “Cuerpos Gramaticales”, el qual ha reunit dones colombianes per tal de generar pràctiques de memòria que contribueixin a la construcció de la pau, la reparació simbòlica, la resistència pacífica i el reconeixement dels processos de la societat civil.

Una segona línia d'actuació destacada dins d'aquest programa és l'articulació del treball de la Comissió per a l'Esclarament de la Veritat, la Convivència i la No Repetició de Colòmbia a Europa. El mes de novembre, l'ICIP va reunir a Barcelona col·lectius de víctimes del conflicte colombià a l'exili i organitzacions europees que treballen per la pau i els drets humans, coneixedores del conflicte i del procés de construcció de pau a Colòmbia. La trobada, liderada pel comissionat Carlos Martín Beristain, va servir per iniciar els treballs que durà a terme la Comissió de la Veritat Europa per tal de documentar l'exili colombià. Entre les organitzacions que van participar a la trobada hi ha Swisspeace, ASK Grupo de Trabajo Suiza-Colombia, Réseau France Colombie Solidarités, Fundació Sueca per als Drets Humans, l'Església sueca, Kolko Derechos Humanos por Colombia, ODHACO, Taula Catalana per la Pau i els Drets Humans a Colòmbia.

bia, Foro Internacional de Víctimas, Colectivo Creando Memoria, Mujer Diáspora, Colectiva de Mujeres Migradas y Exiliadas, i Constituyente de Exiliados.

Reunió preparatòria del treball de la Comissió de la Veritat de Colòmbia a Europa

D'altra banda, amb l'objectiu de potenciar els contactes amb altres organitzacions similars fora de Catalunya, una delegació de l'ICIP va visitar el 2018 el centre d'investigació per la pau Swisspeace, el qual porta a terme una línia de treball sobre la reconciliació i el postconflicte.

Així mateix, en el marc d'aquest programa de treball, l'ICIP va participar el mes d'octubre a la sessió de treball "Colombia: Women and gender in the Peace Agreement" celebrada al Parlament Europeu amb diferents institucions i entitats que promouen la pau a Colòmbia amb una visió de gènere. L'ICIP hi va ser present amb representants de Mujer Diáspora i La Colectiva Mujeres Refugiadas.

ACTIVITATS ORGANITZADES

SEMINARI INTERNACIONAL "EXPERIÈNCIES DE RECONCILIACIÓ"

El seminari internacional "Experiències de reconciliació", celebrat el 9 de maig en coorganització amb la fundació Konrad Adenauer Stiftung d'Alemanya, va reunir experts de diferents països que han viscut un període de postconflicte i han treballat de primera mà la reconstrucció del teixit polític i social. El seminari va comptar amb la conferència inaugural del professor de la Universitat de l'Ulster Brandon Hamber i va reunir professionals de Ruanda, Bòsnia, Irlanda, el Nepal, el País Basc, Colòmbia i Guatemala.

PRESENTACIÓ DE L'INFORME SOBRE LA IMPLEMENTACIÓ DELS ACORDS DE PAU A COLÒMBIA

L'ICIP i l'Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament van presentar un informe sobre l'estat efectiu de la implementació dels Acords de Pau a Colòmbia, elaborat pel Kroc Institute for International Peace Studies. La presentació, l'11 de gener a la Biblioteca de l'ICIP, va anar a càrrec de l'investigador Borja Paladini, representant del Kroc Institute a Colòmbia.

PRESENTACIÓ DEL LLIBRE 'COLOMBIA, LA PAZ NACIENTE'

La Biblioteca de l'ICIP va acollir el 16 de gener la presentació del llibre *Colombia, la paz naciente: oportunidad de reconciliación y cambio* a càrrec de l'autor Luis Ignacio Sandoval. Posteriorment va tenir lloc un debat sobre els reptes que afronta Colòmbia en el postconflicte amb els experts Yezid Arteta i Rafael Grasa.

PRESENTACIÓ DE L'INFORME 'LA VIOLENCIA SEXUAL EN COLOMBIA, MUJERES VÍCTIMAS Y CONSTRUCTORAS DE PAZ'

L'informe *La violencia sexual en Colombia, mujeres víctimas y constructoras de paz* és el resultat d'un projecte de recerca desenvolupat per l'Institut de Drets Humans de Catalunya, amb el finançament de l'ICIP. L'estudi, elaborat per l'investigador Nestor Calbet, es va presentar públicament en un acte a la Biblioteca de l'ICIP el 25 de gener que va reunir una quarantena d'assistents. L'informe analitza de quina forma han estat tractats els delictes de caire sexual en el procés de pau a Colòmbia i quines han estat les prioritats per a les víctimes.

PRESENTACIÓ DE L'INFORME 'EL MODEL BASC DE DESARMAMENT'

L'informe *El model basc de desarmament. Lliçons apreses d'un procés innovador*, elaborat pel Fòrum Social Permanent del País Basc analitza el procés de desarmament d'ETA i destaca les característiques que el fan únic: la unilateralitat i el paper crucial de la participació de la societat civil. El document, traduït al català per l'ICIP, es va presentar el 24 d'abril a la Biblioteca de l'ICP en un acte en el qual van participar dos representants del Fòrum, Agus Hernan i Aitzpea Leizaola. El Fòrum Social Permanent, fundat el 2016, agrupa disset organitzacions de la societat civil basca i persones a títol individual, i ha estat un dels agents que ha conduït el procés de desarmament d'ETA. L'informe està disponible al web de l'ICIP.

PRESENTACIÓ DE L'INFORME DE LA COMISSIÓ DE DONES COLOMBIANES A LA DIÀSPORA

La Comissió de Veritat, Memòria i Reconciliació de les Dones Colombianes a la Diàspora – Mujer Diáspora (CVMR) va presentar el seu informe final a Barcelona, el qual s'ha realitzat amb el suport i la col·laboració de l'ICIP, l'organització Conciliation Resources i l'Àrea Metropolitana de Barcelona. El document es basa en el treball que ha fet la Comissió per tal d'afavorir un escenari de reconciliació a Colòmbia tot apoderant les dones que hi participen a través d'estratègies de memòria i construcció de pau. La presentació, el dia 11 de maig, va anar a càrrec de Helga Flamtermesky, coordinadora de la Comissió. L'acte també va comptar amb la interpretació musical de la cantant colombiana Marta Gómez.

SESSIÓ DE TREBALL SOBRE LA COMISSIÓ DE LA VERITAT DE COLÒMBIA

La Biblioteca de l'ICIP va acollir el 25 de maig la jornada de treball “Diàleg per a la implementació de l'enfocament d'extraterritorialitat de la Comissió per a l'Esclarament de la Veritat, la Convivència i la No Repetició de Colòmbia, organitzada per la mateixa Comissió de la Veritat, l'International Centre for Transitional Justice (ICTJ) i l'Organització Internacional per a les Migracions (OIM). La sessió va comptar amb la participació de Carlos Martín Beristain per part de la Comissió de la Veritat i María Camila Moreno per part de l'ICTJ.

CONFERÈNCIA “COM ES CONSOLIDA LA PAU?”

Christine Bell, membre del Political Settlement Research Project, i David Cortright, del Kroc Institute for International Peace Studies, van oferir la conferència “Com es consolida la pau?” al recinte modernista de Sant Pau amb l'objectiu de reflexionar sobre l'evolució de diferents processos de pau que han tingut lloc al món i la signifi-

ció dels acords de pau després d'un conflicte armat. La conferència va tenir lloc el 30 de maig coincidint amb les jornades de treball "Assessing and influencing progress in peace process", celebrades els dies 31 de maig i 1 de juny a Barcelona, organitzades per l'ICIP, l'Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament, el Kroc Institute for International Peace Studies, Conciliation Resources, l'Escola de Cultura de Pau, el Norwegian Centre for Conflict Resolution, Barcelona International Public Policy i Political Settlements Research Project (PSRP).

PRESENTACIÓ DE L'INFORME 'QUE LA PAU NO COSTI LA VIDA!'

L'informe *Que la pau no costi la vida! Com protegir les persones defensores dels drets humans a Colòmbia* és el resultat d'un projecte realitzat per l'Oficina Internacional dels Drets Humans Acció Colòmbia (OIDHACO) i la Taula Catalana per la Pau i els Drets Humans a Colòmbia, amb el finançament de l'ICIP. L'estudi es va presentar a la Biblioteca de l'ICIP el 15 de juny en un acte en el qual van participar dues persones defensores que han col·laborat en l'elaboració de l'informe: Carlos Guevara, responsable de comunicació del Programa Somos Defensores, i Leyla Arroyo, líder afrocolombiana de Proceso de Comunidades Negras de Buenaventura.

TERTÚLIA: "ELS ACORDS DE PAU I EL PROCÉS DE REINCORPORACIÓ A COLÒMBIA"

Aquesta tertúlia va reunir a la Biblioteca de l'ICIP tres experts colombians sobre el procés de reincorporació econòmica dels ex-militants de les FARC. Es tracta de Carlos Medina Gallego, de la Universitat Nacional de Colòmbia; Luis Alfredo Cadena Gamboa, representant de la Conferencia Social y Solidaria; i Mario Anatole Vega, gerent de Procomún Turismo, una de les cooperatives de les Economies Socials del Comú (ECOMÚN).

TERTÚLIA AMB EL SOCIÒLEG COLOMBIÀ OMAR ROJAS

L'ICIP va convidar el sociòleg i antic coronel colombià Omar Eduardo Rojas Bolaños amb l'objectiu de tractar l'escàndol dels anomenats “falsos positius” a Colòmbia, és a dir, la implicació de membres de l'exèrcit en l'assassinat de civils fent-los passar per guerrillers morts en combat. L'acte va estar coorganitzat amb Casa Amèrica Catalunya i va tenir lloc el 20 de novembre a la Biblioteca de l'ICIP.

CICLE DE FORMACIÓ SOBRE PROCESSOS DE SANACIÓ

L'ICIP i Mujer Diàspora van organitzar el cicle de formació “Capacitació en suport psicosocial per a gestores de la memòria” amb l'objectiu de conèixer i reflexionar sobre diferents mecanismes de sanació en l'àmbit de la reconciliació per a víctimes d'un conflicte. El cicle va constar de quatre sessions, celebrades els dissabtes 5 i 27 d'octubre, 10 de novembre i 15 de desembre a la seu de Lafede.cat i dedicades respectivament al *Paper de la diàspora en la construcció de la memòria*; *Memòria i cos des de la perspectiva mèdica i terapèutica*; *Espiritualitat i xamanisme en la reconstrucció de la memòria*; i *L'etimologia per a la traducció d'emocions i experiències en paraules concretes*.

PUBLICACIONS

Dins la temàtica d'aquest programa de treball, l'ICIP ha publicat el 2018:

- *Afrontar el passat, construir junts el futur*. Revista *Per la Pau*, número 34, juny 2018, coordinat per Maria Fanlo i Eugènia Riera.

- *El model base de desarmament. Lliçons apreses d'un procés innovador.* Informe realitzat pel Fòrum Social Permanent i traduït al català per l'ICIP.

2. PROGRAMA: "VIOLÈNCIES FORA DE CONTEXTOS BÈL·LICS"

L'objectiu d'aquest programa és l'estudi i actuació en contextos amb alts índex de violència, desigualtats, exclusions i corrupció, i on la presència del crim organitzat, del narcotràfic o bandes determinen la vida i la seguretat de milions de persones. Es tracta de situacions que transcendeixen les dinàmiques dels conflictes armats i que afecten amb especial duresa territoris d'Amèrica Llatina, com per exemple, el Brasil, Colòmbia, el Triangle Nord o Mèxic, països sobre els quals l'ICIP ha centrat la seva atenció.

El programa s'estructura en tres grans eixos: 1) causes i conseqüències d'aquestes violències múltiples, diverses i complexes; 2) resistències socials pacífiques davant d'aquestes violències i 3) polítiques públiques per a la prevenció. S'ha posat l'èmfasi en la noviolència i la seguretat humana, la participació de la societat civil, l'apoderament de les víctimes, la perspectiva de gènere, la incorporació de les minories i l'atenció a la diversitat. Per les dinàmiques pròpies d'aquestes violències, s'ha posat un focus important en els i les joves com a víctimes i victimaris, però sobretot en el seu potencial com a transformadors socials i constructors de pau.

Amb l'objectiu de fer un treball intern de conceptualització, de planificació i de mapeig d'actors rellevants en aquest àmbit, una delegació de l'ICIP va viatjar el 2018 a Mèxic per mantenir reunions amb representants d'institucions públiques, d'organitzacions internacionals i d'ONG, víctimes de les violències i acadèmics especialitzats. Fruit d'aquest primer viatge, s'ha posat una atenció especial a la situació de Mèxic, tant pel que fa les violències generades pel narco-

tràfic i l'anomenada guerra contra les drogues com els debats sobre seguretat ciutadana que hi ha al país.

Una altra línia d'actuació destacada d'aquest programa ha estat el treball conjunt amb Casa Amèrica Catalunya sobre les violències relacionades amb les drogues, que va culminar amb la coorganització d'un seminari internacional.

ACTIVITATS REALITZADES

SEMINARI INTERNACIONAL "VIOLÈNCIES FORA DE CONTEXTOS BÈL·LICS"

Aquest seminari internacional, celebrat al Palau Centelles de Barcelona el 13 de setembre, va ser el tret de sortida públic del programa i va tenir com a objectiu dibuixar un mapa conceptual que permeti entendre millor el fenomen i, d'altra banda, analitzar els diferents reptes que plantegen aquests tipus de violències, ja sigui en termes de prevenció com de protecció. La conferència inaugural va anar a càrrec d'Ivan Briscoe, director del programa d'Amèrica Llatina i el Carib de l'International Crisis Group. Hi van participar també altres persones expertes com Jessica Cohen, analista en seguretat; Katherine Aguirre, Institut Igarapé; Raquel Willadino, Observatorio de Favelas; Carles Feixa, Universitat Pompeu Fabra; David Bondia, Institut de Drets Humans de Catalunya; Marc Bosch, Metges sense Fronteres; i Gisela Cardús, Comissió Catalana d'Ajut al Refugiat. El seminari va comptar amb el suport del consultor i especialista Sergio Maydeu, qui en va redactar la nota conceptual.

SEMINARI INTERNACIONAL "DROGUES, POLÍTIQUES I VIOLÈNCIES. DEL CONSENS GLOBAL A NOUS ENFOCAMENTS"

Coorganitzat amb Casa Amèrica Catalunya, aquest seminari va reunir durant els dies 23 i 24 d'octubre a Barcelona, una vintena d'ex-

perts europeus i americans i un centenar d'assistents amb l'objectiu de reflexionar sobre les violències causades pel narcotràfic i la guerra contra les drogues i analitzar els riscos i les oportunitats d'una regulació del mercat. El seminari va abordar qüestions com la perspectiva històrica en el control de drogues, les noves polítiques en la matèria que superen el prohibicionisme imperant, els diners de les drogues i el seu circuit a l'economia mundial, el narcotràfic i la captura de l'estat, la violència que causen les polítiques de drogues i, per últim, les drogues a les ciutats. El seminari va ser inaugurat per vídeo pel president de Xile Ricardo Lagos, membre de la Comissió Global de Polítiques de Drogues.

"MÈXIC: ENTRE L'ESPOLI I LES DESAPARICIONS FORÇADES, CAMINANT AMB EL POBLE"

Activistes mexicanes pels drets humans van ser les protagonistes d'aquesta taula rodona organitzada per l'ICIP i la Taula per Mèxic, amb la col·laboració de l'Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament, l'Ajuntament de Barcelona i l'organització mexicana Serapaz (Servicios y Asesoría para la Paz). L'acte va tenir lloc l'1 de febrer a LaFede.cat i va comptar amb María Trinidad Ramírez, del Frente de Pueblos en Defensa de la Tierra; i amb Grace Fernández i Araceli Salcedo, familiars de persones desaparegudes que participen de forma activa per fer justícia i treure a la llum la veritat. Paral·lelament, les activistes van compartir espai a la Biblioteca de l'ICIP amb entitats que treballen per la pau i els drets humans.

TERTÚLIA "PREVENCIÓ DE VIOLÈNCIES JUVENILS"

L'ICIP va organitzar aquesta tertúlia amb Carlos Cruz, fundador i president de Cauce Ciudadano, una entitat de Mèxic que crea oportunitats per a joves que viuen en entorns marcats per l'exclusió social i amb forta presència del narcotràfic i de grups criminals, i els

ofereix alternatives a les dinàmiques de la violència. L'acte va tenir lloc el 9 de març al Casal de Barri Pou de la Figuera de Barcelona i va reunir diferents professionals del sector de l'educació social i la joventut.

"MÈXIC, LA POLÍTIKA DE SEGURETAT A DEBAT"

L'ICIP va organitzar aquesta tertúlia, el 24 de maig, amb Raúl Benítez Manaut, del Colectivo de Análisis de la Seguridad con Democracia (CASEDE), i Lucía Chávez Vargas, de la Comisión Mexicana de Defensa y Promoción de los Derechos Humanos. El debat va girar al voltant del model de seguretat vigent a Mèxic, molt criticat per les entitats de drets humans i organismes internacionals. El país ha de fer front als índexs de violència més alts de la seva història recent, amb 25.000 assassinats el 2017 i més de 30.000 persones desaparegudes.

TAULA RODONA "HIP-HOP PER A LA PREVENCIÓ DE VIOLÈNCIES"

L'ICIP, juntament amb l'Agència Catalana de Cooperació pel Desenvolupament i el Col·legi d'Educadores i Educadors Socials de Catalunya, va organitzar aquesta taula rodona amb la participació de cinc artistes de hip-hop de diferents països, per intercanviar experiències i conèixer l'ús que tots ells fan de la música rap com a eina de prevenció de violències, construcció del teixit social, integració i lluita contra les discriminacions. L'acte va tenir lloc al Casal de barri Pou de la Figuera de Barcelona el 28 de juny.

Els cinc artistes (Brenda Fuentes – LaStrawMC, de El Salvador; Diana Avella i Leonard Rentería, de Colòmbia, Ángel Valladares – MC Ko-co, d'Hondures, i Albert Alarcón – DJ Alar del col·lectiu Llobgret Block Party, de Catalunya), van venir a Barcelona convidats per l'ICIP i l'Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament per participar a la Trobada de Hip-hop per la Pau, celebrada el dia següent.

TROBADA DE JOVES DE HIP-HOP PER LA PAU

Amb l'objectiu de fomentar la reflexió sobre les potencialitat de la cultura hip-hop com a eina de prevenció de violències i de transformació social, l'ICIP va organitzar aquesta primera trobada d'artistes rapers de diferents països llatinoamericans a Barcelona. La trobada va tenir lloc a l'Ateneu L'Harmonia el 29 de juny i es va inaugurar amb la xerrada "Rapejar contra les violències"; seguidament va tenir lloc un taller de graffiti, un showcase i una sessió de micro obert amb artistes convidats de Colòmbia, Hondures i El Salvador.

L'activitat es va organitzar conjuntament amb l'Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament i Versemblant, i va comptar amb la col·laboració de l'Agència Catalana de Joventut i l'Ajuntament de Barcelona. La trobada es va inscriure en el marc del Dia Mundial de les Persones Refugiades i el *Encuentro Internacional de memoria: segunda y tercera generación del exilio colombiano*, organitzat pel Centro Nacional de Memoria Histórica de Colòmbia. Al llarg de la trobada es va donar a conèixer el Concurs ICIP de Hip-hop per la Pau adreçat a joves d'entre 12 i 25 anys i que el 2018 ha arribat a la tercera edició.

PUBLICACIONS

Dins la temàtica d'aquest programa de treball, l'ICIP ha publicat el 2018:

- *Drogues i violències a l'Amèrica Llatina*. Revista *Per la Pau* número 35, novembre 2018, coordinat per Sabina Puig.
- *Los retos de gestión de las violencias directas no políticas y la construcción de la paz*, dirigit per Rafael Grasa. Col·lecció ICIP Research 05. Publicat en castellà.

3. PROGRAMA: "PAU I SEGURETAT EN LES POLÍTIQUES PÚBLIQUES"

L'objectiu d'aquest programa és analitzar la noció de seguretat sobre la qual se sustenten les polítiques públiques actuals i analitzar la creixent securització d'algunes polítiques concretes: polítiques exteriors, control de les migracions, cooperació per al desenvolupament, intervencions humanitàries o control de les poblacions. En aquest context, el programa vol aprofundir en els plans d'actuació dels Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS), l'anàlisi crítica de les polítiques públiques de seguretat actuals, dels instruments de seguretat i defensa i del seu impacte sobre els drets humans i les llibertats.

Pel què fa als ODS, l'ICIP participa en la línia de treball impulsada per la Generalitat de Catalunya per tal d'establir indicadors i maneres d'implementar els canvis que requereix l'Agenda 2030. L'Institut ha dut a terme una sessió interna amb l'objectiu de detectar reptes i àmbits de col·laboració en la implementació dels ODS, en el marc del procés participatiu liderat per l'Agència Catalana de Cooperació pel Desenvolupament.

Un altre focus d'atenció d'aquest programa és l'articulació de la convivència i el diàleg en societats polaritzades, com és actualment el cas de Catalunya. És per aquest motiu que el 2018 l'ICIP ha realitzat l'enquesta "Percepció de la població sobre la convivència i la seguretat a Catalunya", amb l'objectiu d'obtenir informació fiable i representativa de la percepció que la societat catalana té sobre els aspectes que conformen la seguretat i la convivència. La mostra s'ha fet a partir de 1.003 entrevistes telefòniques, entre els mesos d'abril i maig de 2018. L'enquesta també valorava preferències de la ciutadania sobre el model de defensa que hauria de tenir Catalunya en cas d'esdevenir un estat independent. Els resultats de l'enquesta s'han publicat al web de l'ICIP, juntament amb un informe de síntesi elaborat pel professor Francesc Serra.

En aquesta mateixa línia de treball, l'any 2018 l'ICIP ha organitzat espais de creació de diàleg per a la convivència i la cohesió social. Es tracta d'un programa pilot, realitzat a tres municipis catalans representatius de la diversitat que caracteritza Catalunya, i dut a terme amb la col·laboració de l'associació de mediadors AHEAD. Les tres localitzacions han estat Mataró, Cardedeu i L'Hospitalet de Llobregat. En els tallers han participat 70 persones.

ACTIVITATS REALITZADES

JORNADA "POLÍTICA PÚBLICA DE CONSECUCIÓ DELS ODS"

L'ICIP va reunir en aquesta jornada representants de diferents administracions públiques de l'Estat espanyol per compartir experiències sobre el grau d'aplicació dels Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) en els diferents territoris. La jornada va tenir lloc al Museu d'Història de Barcelona el 26 de setembre i una sessió es va centrar específicament en l'Objectiu 16 de "Pau, justícia i institucions sòlides".

'LA VIOLÈNCIA EN EL DRET'

En el context polític català, l'ICIP ha volgut posar sobre la taula el debat de què és violència i què no ho és des d'un punt de vista legal. Aquesta jornada de debat, celebrada el 28 de febrer al Palau Robert de Barcelona, va comptar amb les intervencions dels professors de Dret Joan Baucells i David Carpio, i l'advocada penalista Laia Serra.

CONFERÈNCIA "COM MESURAR I CREAR LA PAU?"

L'emprenedor i fundador de l'Institute for Economics and Peace, Steve Killelea, va oferir aquesta conferència a la facultat de Comunicació Blanquerna de Barcelona, el 18 de setembre. L'acte, coor-

ganitzat per l'ICIP, va comptar amb la participació del catedràtic i investigador Tom Woodhouse i el director del grau en Relacions Internacionals de la Universitat Ramon Llull, Onno Seroo.

GRUP DE REFLEXIÓ SOBRE MODEL DE SEGURETAT I DEFENSA

Aquest grup ha reunit catorze persones expertes del món acadèmic i d'entitats socials, incloent dos membres de l'equip operatiu de l'ICIP, per reflexionar sobre models de seguretat i defensa a Europa, sobre els riscos i amenaces a la seguretat i a la defensa, les polítiques públiques de construcció de pau i les diferents estratègies i instruments. El grup va acabar el seu treball el gener de 2018.

PUBLICACIONS

Dins la temàtica d'aquest programa de treball, l'ICIP ha publicat el 2018:

- *Percepció de la població sobre la convivència i la seguretat a Catalunya*. Enquesta realitzada a partir de 1.003 entrevistes, juliol 2018, de la qual s'ha publicat també un informe complet (desembre de 2018).
- *El procés des de la noviolència*. Revista *Per la Pau*, número 33, febrer 2018, coordinat per Pablo Aguiar i Sandra Martínez.
- *Resum de la jornada "Política pública de consecució de los ODS"*, celebrada el setembre de 2018 a Barcelona. Document publicat en castellà.
- *Fitxa ICIP sobre Pau i Conflictes: Nicaragua*. Arran del conflicte sociopolític a Nicaragua l'ICIP ha publicat una fitxa d'anàlisi, en català i castellà, amb la voluntat de permetre un coneixement acurat del que està succeint al país (juliol de 2018).

- *Desmilitaritzar l'educació. Via essencial per aconseguir un món més pacífic*, per Ainhoa Ruiz Benedicto. ICIP Policy Paper publicat en català, castellà i anglès.

4. PROGRAMA: "EMPRESSES, CONFLICTES I DRETS HUMANS"

L'objectiu d'aquest programa és analitzar el paper de les empreses en la gestació, finançament i manteniment dels conflictes armats i, alhora, el potencial que poden tenir les corporacions en la resolució de conflictes. L'objectiu és també desenvolupar una recerca pròpia en aquest àmbit i promoure la coordinació entre els diferents actors i iniciatives de Catalunya que aborden la relació entre les empreses i els drets humans.

És en el marc d'actuació d'aquest programa que es vertebrava el treball de la xarxa internacional BCHR (Business, Conflicts and Human Rights), liderada per l'ICIP. La xarxa reuneix membres d'universitats de tot el món i ONG i centres d'investigació rellevants en l'àmbit dels conflictes armats i la promoció de la pau. Es va constituir formalment el 2015 i des d'aleshores celebra una trobada anual a Ginebra (Suïssa) en el marc del fòrum de les Nacions Unides sobre la relació entre empreses i els drets humans. El 2018 la trobada anual va tenir lloc el 29 de novembre i va reunir una quarantena d'experts.

ACTIVITATS REALITZADES

SEMINARI DE PROJECTES: "EMPRESSES, CONFLICTES I DRETS HUMANS"

En el marc de les línies d'ajuts convocades per l'ICIP i dirigides a entitats de la societat civil catalana i a grups de recerca universitaris, se subvencionen diversitat de projectes que analitzen les causes, dinàmiques i conseqüències de l'activitat de les empreses en contextos

de conflicte armat o conflicte social greu i en relació a la vulneració dels drets humans. Amb la voluntat de fomentar espais de trobada i d'intercanvi d'experiències, l'ICIP va convidar diferents entitats que han desenvolupat projectes a partir dels ajuts de l'Institut, com són Justícia i Pau, Enginyeria Sense Fronteres i el Centre Delàs, equips de recerca de la Universitat de Girona, la Universitat de Barcelona i la Universitat Rovira i Virgili. La trobada, celebrada el 29 de maig a la Biblioteca de l'ICIP, va servir per debatre els resultats dels diferents projectes i identificar línies de treball prioritàries per al futur.

IV SEMINARI INTERNACIONAL "EMPRESSES I DRETS HUMANS"

L'ICIP va coorganitzar aquest seminari juntament amb la Universitat Jaume I de Castelló i la Universitat Rovira i Virgili de Tarragona. El seminari, que va tenir lloc a Castelló els dies 4 i 5 d'octubre, va analitzar la relació de les empreses i les seves activitats amb el respecte dels drets humans i ambientals, tant des d'una perspectiva general com a partir de casos concrets.

"VII CONFERÈNCIA SOBRE EMPRESSES, CONFLICTES ARMATS I DRETS HUMANS"

El 29 de novembre més de 50 persones expertes van participar a Ginebra a la setena conferència anual de la Xarxa Internacional de Recerca sobre Empreses, Conflictes i Drets Humans (BCHR Network), coordinada per l'ICIP i constituïda formalment ara fa tres anys. A la jornada es va reflexionar sobre la responsabilitat de les empreses en territoris ocupats, especialment en relació al Sàhara Occidental, els Territoris Palestins Ocupats (OPT, per les seves sigles en anglès) i Crimea. Així mateix, es va discutir sobre la implementació dels Principis Rectors de l'ONU sobre empreses i drets humans en situacions de conflicte i postconflicte, en un format de consulta liderat pel Grup de Treball Intergovernamental sobre Empreses i Drets Humans.

PUBLICACIONS

Dins la temàtica d'aquest programa de treball, l'ICIP ha publicat el 2018:

- *El Pla d'Acció Nacional d'Empreses i Drets Humans a Espanya*, per Antoni Pigrau. ICIP Policy Paper publicat en català, castellà i anglès.
- *Plans d'Acció Nacional sobre Empreses i Drets Humans*. Informe de Steve Patrick Landry publicat en català, castellà i anglès.

PREMIS, CONVOCATÒRIES I AJUTS

1. PREMI ICIP CONSTRUCTORS DE PAU

El Premi ICIP Constructors de Pau es convoca anualment amb l'objectiu de guardonar i reconèixer públicament a persones, col·lectius o entitats que han treballat i han contribuït d'una manera destacada i dilatada a promoure i fomentar la pau.

El guardó el concedeix la Junta de Govern de l'ICIP i consisteix en un reconeixement públic, una escultura creada pel Premi Nobel de la Pau, artista i activista Adolfo Pérez Esquivel, anomenada *Porta del Sol*, i una dotació econòmica de 4.000 euros. El premi es fa públic cada any el 21 de setembre coincidint amb el Dia Internacional de la Pau i el seu lliurament té lloc en una cerimònia institucional al Parlament de Catalunya.

El 2018, la Junta de Govern, reunida el dia 18 de setembre, va decidir atorgar el guardó a l'organització mexicana Cauce Ciudadano “per la seva tasca de prevenció de la violència i de construcció d'alternatives pacífiques per a joves en contextos molt marcats per la criminalitat i, especialment, el narcotràfic”.

Anteriorment, el 17 d'abril, va tenir lloc al Parlament de Catalunya l'acte de lliurament del Premi ICIP Constructors de Pau 2017, atorgat l'economista i activista Arcadi Oliveres per la seva dedicació i compromís amb el foment de la pau, els drets humans, la justícia global i el desarmament, des d'una perspectiva universal.

Lliurament del Premi ICIP Constructors de Pau 2017 a Arcadi Oliveres

2. PREMI ICIP ALFONS BANDA

El Premi ICIP Alfons Banda té la voluntat de reconèixer els treballs de l'alumnat de segon cicle d'Educació Secundària Obligatòria (ESO) i d'educació postobligatòria (Batxillerat i cicles formatius de grau mitjà i superior) que promoguin l'anàlisi i l'obtenció de resultats en el camp teòric de la construcció d'una cultura de pau o l'aplicació pràctica de la gestió no violenta dels conflictes. Aquest guardó forma part dels Premis de Recerca Jove que atorga l'Agència Gestió d'Ajuts Universitaris i de Recerca (AGAUR) amb l'objectiu de fomentar l'esperit científic del jovent.

La primera edició del premi, corresponent a l'any 2017, s'ha resolt el 2018 i s'ha atorgat als següents treballs: “Un crit a la vida: Creació del Centre Català d'acollida a refugiats”, dels alumnes Pau Gelpí Roig, Roger Zuriaga Gómez i David Gargallo Pantoja (Institució Cultural del C.I.C., de Barcelona) i “Un Bri d'Esperança. És possible la pau? Anàlisi del conflicte àrab-israelià”, de l'alumne Jan Sobrevia Gago (Institut Manuel Blancafort, de La Garriga). Els treballs han estat guardonats amb 750 euros cadascun.

El 22 de juny l'ICIP va rebre els joves guanyadors a la seu de la institució en un acte per donar a conèixer el llegat d'Alfons Banda. Hi van participar el president de l'ICIP, Xavier Masllorens; el president i la vicepresidenta de FundiPau, Antoni Soler i Carme Suñé, respectivament; i la vídua d'Alfons Banda, Àngels Roca.

La segona edició del Premi ICIP Alfons Banda ha estat convocada el 2018 i es resoldrà l'any 2019.

3. CONCURS ICIP DE HIP-HOP PER LA PAU

El Concurs ICIP de Hip-hop per la Pau té per objectiu promoure els valors de la cultura de pau i la noviolència entre els joves a través del hip-hop. Nascut l'any 2016, aquest concurs té el suport del Departament d'Ensenyament i de la Direcció General de Joventut de la Generalitat de Catalunya.

El concurs inclou dues modalitats: la Modalitat 1 s'adreça a estudiants d'educació secundària obligatòria, formació professional o batxillerat de Catalunya; la Modalitat 2 s'adreça a nois i noies d'entre 12 i 25 anys vinculats a centres i entitats juvenils, culturals, cíviques o d'acció socioeducativa de Catalunya.

El 2018 es van fer públics els guanyadors de la segona edició: els alumnes de l'INS Lauro de Les Franqueses del Vallès van guanyar el primer premi de la modalitat 1 amb l'obra "Requiem for a Dream", i un grup de joves de l'Oficina Jove del Garraf va guanyar el primer premi de la modalitat 2 amb el vídeo "Gritando al mundo".

El segon premi va ser per al clip "Res a dir, molt per criticar", dels alumnes de l'INS Hug Roger III de Sort (modalitat 1) i per al clip "¿De qué lado estás?", creat per la Fundació Servei Gironí de Pedagogia (modalitat 2). També van rebre una menció especial els joves de l'Institut Escola El Til·ler de Barcelona per al videoclip "El Rap

del Til·ler”, per l’elogi a la diversitat i el treball de cohesió de grup, i el treball presentat pel Consell Comarcal de l’Alt Empordà, amb el títol “Barreras cutànees”, per la seva qualitat i excel·lència tècnica.

El setembre del 2018 s’ha convocat la tercera edició del certamen.

4. BEQUES I AJUTS

Un any més, l’ICIP ha obert la convocatòria per a la concessió d’ajuts a treballs de recerca en l’àmbit de la pau (R-ICIP) per a l’exercici 2018-2019, per un import global de 60.000 euros. Pel què fa a aquesta línia d’ajuts, el 2018 s’ha resolt la convocatòria R-ICIP 2017-2018.

Així mateix, també s’ha obert una nova convocatòria de subvencions a entitats, fundacions i cooperatives sense ànim de lucre domiciliades a Catalunya per a projectes de participació en xarxes i de recerca en promoció de la pau, per un import global de 60.000 euros. També el 2018 s’han resolt les convocatòries d’aquesta línia de subvencions per al curs 2017-2018.

Totes les resolucions es poden consultar a l’apartat de “Subvencions, beques i premis” del web de l’ICIP.

De manera habitual, l’ICIP col·labora en les activitats públiques que diferents centres, universitats i entitats organitzen en relació als projectes subvencionats.

EXPOSICIONS I PRODUCCIÓ DE MATERIALS AUDIOVISUALS

Des de la seva creació, l'ICIP ha produït diferents exposicions i materials audiovisuals, centrats en la temàtica de la cultura de pau, la noviolència i l'anàlisi de conflictes, que estan a disposició de les entitats, organitzacions i administracions que estiguin interessats a fer-ne difusió.

EXPOSICIÓ "LA SEMBRA DE LA VIDA"

La sembra de la vida. Cuerpos Gramaticales Barcelona és una exposició fotogràfica i sensorial, creada per Antonio Amador i Ingrid Guyon, que recull les vivències del projecte col·lectiu "Cuerpos Gramaticales" dut a terme a Barcelona durant l'any 2017 i promogut per l'ICIP.

Aquest projecte, originari de Colòmbia, ha reunit dones colombianes amb l'objectiu de generar pràctiques de memòria que contribueixin a la construcció de la pau, la reparació simbòlica, la resistència pacífica i el reconeixement dels processos de la societat civil. A Barcelona el projecte ha inclòs formacions artístiques i una acció performativa final per treballar els conceptes de memòria i reconciliació.

L'exposició fa un recorregut per tot el projecte a través de fotografies de gran format i els testimonis de les participants, i s'acompanya del documental *La sembra de la vida* creat per Ingrid Guyon.

Exposició “La sembra de la vida” al Centre Cívic Barceloneta (Barcelona)

L'exposició es va inaugurar al Centre Cívic Barceloneta de Barcelona, l'abril de 2018, i el mes de juny es va poder veure també al centre Can Batlló de la capital catalana en el marc de la jornada solidària “Pazífico Chocó”. El mes de setembre, coincidint amb la celebració del Dia Internacional de la Pau, les fotografies i el documental del projecte es van exposar a Belfast (Irlanda del Nord) en el marc de l'exposició *Imagine Peace* de Beyond Skin & Escuelas de Paz.

Així mateix, i a petició del Centre Cívic Barceloneta, el 26 d'abril es va dur a terme un taller fotogràfic, en base a l'exposició, dirigit a associacions de dones del barri.

EXPOSICIÓ “MÓN-TANCA”

Món-tanca és un projecte del Col·lectiu Enmedio que reflexiona sobre els murs i les fronteres. L'exposició explora maneres de subvertir la lògica de la separació i l'estigmatització dels murs físics i mentals amb exemples d'accions creatives i reivindicatives que s'estan duent a terme arreu del món.

El projecte consisteix en l'edició de sis diaris que es combinen entre si per compondre una mostra fotogràfica. Quan es despleguen les publicacions, per una banda es configuren sis fotografies de grans dimensions i per l'altra, un pòster amb exemples de les accions dutes a terme pels col·lectius d'art i activistes de diversos països.

L'exposició, inaugurada el 2017, ha recorregut diferents municipis catalans l'any 2018. S'ha pogut veure a Lleida (Segrià), Sant Adrià de Besòs (Barcelonès), Ripoll (Ripollès), Esplugues (Baix Llobregat), Montcada i Reixac (Vallès Occidental), Teià (Maresme) i Manresa (Bages).

EXPOSICIÓ "#EFECTEGEZI"

L'exposició fotogràfica *#efecteGEZI*. *El poder transformador de l'art* és un projecte d'Oriana Eliçabe, produït per l'ICIP, sobre les protestes pacífiques que van tenir lloc al parc Gezi d'Istanbul, a Turquia, el maig de 2013. Persones d'origen, cultura, formes de viure i pensament dispars van aparcar les seves diferències i van unir forces per protestar de forma no violenta contra la construcció d'un centre comercial en un espai verd de la ciutat.

Va néixer així l'efecte Gezi. La construcció d'una simbologia carregada d'humor i creativitat. L'art com a resposta a la repressió. Els anomenats *memes* com a mecanisme de difusió cultural i social en forma de dibuixos, fotos o multimèdia, que es van transmetre d'un individu a un altre a través de les xarxes socials i amb graffitis.

L'any 2018 aquesta mostra s'ha pogut veure a la Universitat Rovira i Virgili de Tarragona.

EXPOSICIÓ "LIVING ON THE EDGE"

L'exposició *Living on the edge. Conflicte i reconciliació en ciutats dividides d'Europa* ha estat creada pel periodista Angelo Attanasio i el fotoperiodista Marco Ansaloni, i produïda per l'ICIP. Mostra les històries de conflicte i reconciliació en quatre ciutats d'Europa on els conflictes ètnics i religiosos han deixat una profunda empremta en les societats actuals, que han quedat dividides en dues parts gairebé aïllades. Es tracta de Nicòsia (Xipre), Belfast (Irlanda del Nord), Mitrovica (Kosovo) i Mostar (Bòsnia i Hercegovina).

EXPOSICIÓ "PARAULES DESCALCES. DONES FENT PAU"

L'exposició *Paraules descalces. Dones fent Pau*, creada pel fotògraf Dani Lagartofernández i produïda per l'ICIP, recull retrats de tretze dones que treballen activament per l'assoliment de la pau al Pròxim Orient. Són dones israelianes i palestines que dediquen la seva vida i els seus esforços a aconseguir la fi del conflicte i el respecte dels drets humans.

Aquesta mostra, produïda el 2010, ha recorregut els últims anys diferents poblacions catalanes. El 2018 s'ha pogut veure a Begues (Baix Llobregat), on es va exposar al març coincidint amb les activitats del Dia de la Dona.

CÀPSULES DE PAU

El projecte "Càpsules de Pau", iniciat l'any 2014, té per objectiu mostrar la diversitat de visions i expectatives que es projecten sobre la paraula Pau. Persones d'arreu del món responen a la pregunta: *Què és per a tu la pau?* posant-la en relació amb l'experiència viscuda

en contextos de conflicte o amb el seu compromís contra la guerra i amb la construcció de la pau.

El projecte compta ja amb un total de 100 reflexions, agrupades al web www.capsulesdepau.com. Les reflexions provenen d'investigadors per la pau, activistes, artistes, intel·lectuals i persones que han viscut de prop un conflicte procedents de 37 països diferents. Cada càpsula de pau és una breu reflexió d'un minut de durada editada en vídeo i subtitulada al català, el castellà i l'anglès.

El web també conté un seguit de propostes educatives que tenen per objectiu fomentar competències personals que facilitin l'anàlisi de les violències i les oportunitats de la pau així com la pràctica de transformació creativa dels conflictes. Les propostes didàctiques s'adrecen a l'àmbit formal i no formal de l'educació per facilitar un treball més integral que avanci en la inclusió de la cultura de pau en el projecte educatiu.

Aquest projecte és una producció conjunta de l'ICIP i el Col·lectiu Contrast, amb el suport de Digital Dosis.

COL·LECCIONS DE LLIBRES

L'ICIP disposa de cinc col·leccions de llibres, editats en col·laboració amb diferents editorials, que tenen l'objectiu de difondre la cultura de pau entre un públic ampli, tal com marca la línia estratègica 8 del Pla Pluriennal. Les cinc col·leccions compten ja amb un total de 64 llibres.

Al llarg del 2018 s'han publicat els següents títols:

"CLÀSSICS DE LA PAU I DE LA NOVIOLÈNCIA"

Aquesta col·lecció, coeditada amb Angle Editorial, vol ser una eina que faciliti la implantació progressiva de la cultura de pau i la consegüent eradicació de la violència sociopolítica.

- *Que regni la llibertat. Paraules de Nelson Mandela*, de Henry Russell
- *Contra la guerra i la violència*, de Lev Tolstoi

"EINES DE PAU, SEGURETAT I JUSTÍCIA"

Aquesta col·lecció, coeditada amb Líniazero edicions, es publica en suport digital d'accés lliure, en versió PDF i ePub, i té per objectiu ser un suport útil per a les persones que, amb diferents graus d'implicació, se senten compromeses amb el treball per la pau.

- *La defensa civil noviolenta*, de Gene Sharp
- *El perdón y la reconciliación en la convivencia cívica*, de Xabier Etxeberria
- *Manual de la noviolència. Una guia per a l'acció pràctica*, de Michael N. Nagler

"PAZ Y SEGURIDAD"

Aquesta col·lecció, coeditada amb Edicions Bellaterra, es dirigeix a experts, professionals, practicants i acadèmics de l'àmbit de la pau, la seguretat i la resolució o transformació de conflictes, amb especial interès pels qui treballen a Amèrica Llatina.

- *Peaceland. La resolució de conflictos y políticas cotidianas en las intervenciones internacionales*, de Séverine Autesserre

"NOVIOLÈNCIA I LLUITA PER LA PAU"

Aquesta col·lecció, coeditada amb Pagès Editors, vol posar a disposició de la societat, de l'acadèmia i de les administracions instruments de reflexió i d'acció que mostrin que la noviolència és desitjable, viable i eficaç. D'aquesta col·lecció no s'ha publicat cap títol l'any 2018.

"NARRATIVES"

Aquesta col·lecció, coeditada amb Angle Editorial, té la voluntat de publicar en català narrativa referent per al pensament per la pau. D'aquesta col·lecció no s'ha publicat cap títol l'any 2018.

ACTIVITATS REALITZADES

En paral·lel a l'edició de les diferents col·leccions, l'ICIP organitza periòdicament presentacions públiques d'alguns dels títols més destacats, amb l'objectiu de contribuir a una difusió més àmplia del seu contingut i fomentar la cultura de pau. L'any 2018 s'han portat a terme les següents presentacions:

PRESENTACIÓ DE 'BUSCADORS DE LA VERITAT'

La Biblioteca de l'ICIP va acollir el 28 de maig la presentació del llibre *Buscadors de la veritat. Veus per a la pau i la noviolència*, publicat per l'ICIP i Angle Editorial dins la col·lecció "Clàssics de la pau i la noviolència". La presentació va anar a càrrec de l'editor del llibre, David Cortright, membre del Kroc Institute for International Peace Studies. Amb *Buscadors de la veritat*, David Cortright ha elaborat una antologia definitiva sobre els personatges i els moviments socials més influents a favor de la pau i la noviolència.

PRESENTACIÓ DE 'LA DEFENSA CIVIL NOVIOLENTA'

L'ICIP va convidar a Barcelona l'especialista en noviolència i directora de l'Albert Einstein Institution, Jamila Raqib, per presentar el llibre de Gene Sharp *La defensa civil noviolenta*, publicat en català per l'ICIP dins la col·lecció "Eines de pau, seguretat i justícia". L'acte va tenir lloc el 4 de juliol al Palau Robert de Barcelona i va reunir un centenar d'assistents. Va comptar amb les intervencions del president de l'ICIP, Xavier Masllorens, i de l'activista i autor del pròleg a la versió catalana del llibre, Martí Olivella.

La Biblioteca de l'ICIP respon al compromís d'establir i mantenir una biblioteca que permeti i afavoreixi la recerca i la transferència de coneixements. Des de la seva creació, s'ha convertit en la biblioteca de referència en temes de cultura de pau, seguretat i conflictes. Els seus àmbits específics abasten des de la noviolència, la construcció de pau, la transformació de conflictes, les ciències polítiques, les relacions internacionals, el desarmament, el terrorisme, la cooperació i el desenvolupament, i els moviments socials noviolents.

La biblioteca, a banda de la seva activitat diària de servei d'informació i consulta, durant el 2018 ha estat la seu de diversos actes, com conferències, presentacions d'informes i sessions de formació.

La biblioteca està oberta al públic en general, disposa d'una sala de consulta i el seu principal servei és el de préstec. És membre de la Xarxa de Biblioteques Especialitzades de la Generalitat de Catalunya (XBEG) i des del 2016, membre associat del Consorci de Serveis Universitaris de Catalunya (CSUC). La biblioteca està integrada al Catàleg Col·lectiu de les Universitats Catalanes (CCUC), el qual té més de 5 milions de títols i dona accés a més de 10 milions de documents físics. Incorpora els fons de les biblioteques membres del CSUC i d'altres biblioteques associades.

La presència al CCUC dels registres de la biblioteca de l'ICIP continua donant molta visibilitat al fons de la biblioteca i l'ha enfocada al públic universitari, una tipologia de públic adient per la naturalesa dels seus continguts.

Durant el 2018 ha continuat l'augment progressiu de demandes de préstecs interbibliotecaris per part de les diverses universitats catalanes, ja que és un dels elements que més es potencien en la integració.

Durant l'any 2018 es van catalogar 633 exemplars nous i s'han adquirit 125 monografies més que es procediran a entrar al catàleg a inicis de 2019. Es van deixar en préstec 470 documents i s'han efectuat 697 renovacions. En total, la biblioteca disposa de 8.378 volums, la majoria llibres, però també materials audiovisuals.

A més de l'apartat de monografies i llibres, la biblioteca ha continuat oferint als seus usuaris l'accés a diverses base de dades de les editorials Sage i Taylor & Francis, que buiden centenars de publicacions especialitzades de l'àmbit. Dins aquesta base de dades, l'ICIP ha dispostat d'un servei de consulta d'exemplars de l'any en curs i retrospectius a més de 1.200 revistes electròniques, amb especial èmfasi a les especialitzades en pau i conflictes. Per tal de completar el ventall d'accessos a publicacions en línia, la biblioteca compta també amb la subscripció a revistes en paper.

Durant el 2018 s'han realitzat visites guiades a la biblioteca per tal de donar a conèixer el fons a les comunitats interessades. Destaquen, per exemple, les visites dels alumnes del grau de Relacions Internacionals de la Universitat Ramon Llull o també de l'escola Salesians de Sarrià.

RECUPERACIÓ DE LA MEMÒRIA DEL MOVIMENT PER LA PAU

Per altra banda, s'ha continuat la línia d'enregistrament d'entrevistes orals amb protagonistes de l'acció col·lectiva per la pau a Catalunya. Enguany s'han portat a terme la gravació d'onze entrevistes, que se sumen a les 16 ja realitzades anteriorment. Durant el 2018 s'ha entrevistat a Dolors Sabater, Tica Font, Federico Mayor Zaragoza, Pere Ortega, Rafael Grasa, Àlex Masllorens, Jordi Muñoz, John Paul Lederach, Tomàs Gisbert, Aurora Moreno i Francesc Tubau.

Aquest projecte de memòria oral, que es va iniciar el 2015 amb una entrevista al primer objector de consciència per raons ideològiques de l'Estat, Pepe Beunza, es porta a terme amb la col·laboració de la productora Metromuster. Les entrevistes són realitzades per Xavier Garí, especialista en la història política i social sobre el Moviment per la Pau a Catalunya. Els vídeos s'editen i es guarden a la biblioteca de l'ICIP per posar-los a disposició dels investigadors i historiadors.

SERVEIS A ALTRES ACTORS I INTERNACIONALITZACIÓ

L'ICIP té com a funció assessorar el Parlament, el Govern, les administracions públiques, les universitats i les entitats de la societat civil en la seva tasca de foment de la pau. És per aquest motiu que els membres de l'equip de treball i de la Junta de Govern de l'ICIP mantenen contactes periòdics amb aquests actors i, alhora, col·laboren amb activitats organitzades per altres institucions i entitats.

El llarg del 2018, l'ICIP ha organitzat i participat en nombrosos actes relacionats amb la sensibilització i foment de la cultura de pau amb altres organitzacions i institucions, amb l'objectiu de crear sinèrgies i sumar esforços.

JORNADA "OMID KOKABEE. CIÈNCIA, PAU I DRETS HUMANS"

L'ICIP, conjuntament amb la Universitat Politècnica de Catalunya i els ajuntaments de Castelldefels i de Sant Boi de Llobregat, van organitzar aquesta jornada amb l'objectiu de proposar una reflexió sobre la relació entre el desenvolupament científic i la promoció de la pau i els drets humans. La jornada va tenir lloc el 17 de febrer a Castelldefels i va estar dedicada al físic iranià Omid Kokabee, antic estudiant de la UPC que va rebutjar fer ús dels seus coneixements científics per treballar en projectes militars iranians en l'àmbit de la recerca nuclear. Com a conseqüència d'això, Kokabee ha estat condemnat a deu anys de presó al seu país.

VII JORNADA PER LA PAU FEDERICO MAYOR ZARAGOZA

Un any més l'ICIP va donar suport i va estar present en aquesta jornada que se celebra anualment a L'Ampolla (Baix Ebre). L'any 2018 la jornada va portar per títol “Despesa de guerra per despesa social” i va reflexionar sobre les desigualtats socials, la despesa en armament i el Tractat de Prohibició d'Armes Nuclears.

CURS DE FORMACIÓ CONTÍNUA D'ALTA GERÈNCIA EN SEURETAT

La directora l'ICIP, Tica Font, va participar com a ponent en aquest curs organitzat per la Universitat Jaume I de Castelló i adreçat als alts comandaments d'assumptes de seguretat ciutadana de Colòmbia i Espanya. Font va oferir la ponència “Paz y conflicto en el mundo”.

“EL DRET INTERNACIONAL HUMANITARI EN EL MÓN ACTUAL”

Un any més, l'ICIP en col·laboració amb la Universitat Rovira i Virgili de Tarragona (URV) i la Creu Roja Tarragona van organitzar una nova edició –la vintena– del seminari sobre Dret Internacional Humanitari. En aquesta ocasió, el seminari va abordar qüestions com la protecció de les víctimes en conflictes armats, els reptes que suposen per a la jurisdicció els vehicles aeris no tripulats o el paper de la justícia penal internacional en la persecució de crims de guerra. El seminari va tenir lloc el 22 i 23 de març a la facultat de Ciències Jurídiques de la URV.

JORNADA “CONSTRUINT LA PAU”

El president de l'ICIP, Xavier Masllorens, va participar a la jornada “Construint la Pau”, organitzada per FundiPau i el Fòrum Social per tal d'analitzar els reptes i les oportunitats obertes al País Basc des-

prés de la fi d'ETA. Masllorens va moderar la taula rodona “Justícia i fi de l'excepcionalitat”. La jornada va tenir lloc al Museu d'Història de Barcelona el 13 de juny.

PROJECTE CIUTATS DEFENSORES DELS DRETS HUMANS

Des de l'any 2013 l'ICIP organitza el projecte Ciutats Defensores dels Drets Humans conjuntament amb el Fons Català de Cooperació al Desenvolupament, la Comissió Catalana d'Ajuda al Refugiat, l'Institut de Drets Humans de Catalunya i la col·laboració de diferents municipis catalans. L'objectiu de la iniciativa és donar a conèixer la tasca dels activistes pels drets humans d'arreu del món a través del seu propi testimoni i conscienciar la ciutadania sobre la importància de la defensa dels drets humans i del suport internacional a les seves lluites i sobre la necessitat d'integrar la defensa dels drets humans en la nostra tasca quotidiana.

En l'edició del 2018 van participar onze defensors i defensores dels drets humans, els quals van explicar el seu testimoni a diferents municipis de Catalunya. En el marc d'aquest projecte, l'ICIP va organitzat la jornada “Per què és un risc defensar els drets humans a Amèrica Llatina”?, que va comptar amb la participació d'activistes del continent llatinoamericà. La sessió va tenir lloc al Museu d'Història de Barcelona el dissabte 6 d'octubre.

COL·LOQUI INTERNACIONAL WALTER BENJAMIN

Un any més l'ICIP va ser coorganitzador, juntament amb altres institucions, del Col·loqui Internacional Walter Benjamin 2018, que enguany ha estat dedicat a les “Vies de record i reparació en la sobremodernitat: memòria, postmemòria i història crítica”. El Col·loqui va tenir lloc a Girona i a Portbou els dies 4, 5 i 6 d'octubre.

TAULA RODONA SOBRE BANDES JUVENILS

L'ICIP va donar suport a l'organització de la taula rodona “Què fou de les bandes? El “model” de Barcelona, 13 anys després”, que va tenir lloc l'11 d'octubre a la Universitat Pompeu Fabra amb l'objectiu de debatre sobre la situació actual de les bandes juvenils a Catalunya.

CURS INTENSIU DE JUSTÍCIA TRANSICIONAL I PROCESSOS DE PAU

L'ICIP, juntament amb l'International Centre for Transitional Justice (ICTJ) Centre de Recursos Internacional per la Pau de Barcelona (CRIPB) van coorganitzar una nova edició del curs intensiu de justícia transicional i processos de pau. Enguany el curs va estar centrat en el paper de la justícia transicional en la prevenció de conflictes i les garanties de no repetició.

CONGRÉS “UNA ALTRA SEGURETAT ÉS POSSIBLE”

El director de l'ICIP, Kristian Herbolzheimer, va participar en el congrés internacional “Una altra seguretat és possible. Repensant les polítiques de seguretat i defensa en l'àmbit global i local des de la cultura de pau”, organitzat pel Centre Delàs d'Estudis per la Pau i la Universitat Internacional per la Pau, el mes de novembre a Barcelona. El congrés va comptar amb persones acadèmiques, pensadores i figures institucionals de l'entorn de les relacions internacionals, la cultura de pau i la transformació social.

CONSTRUCCIÓ DE LA MEMÒRIA DES DE LA DIÀSPORA

En la línia de treball de construcció de pau a Colòmbia, l'ICIP va donar suport al fòrum “Diàleg sobre construcció de la memòria des

de les dones a la diàspora”, que va tenir lloc a Barcelona, organitzat per Mujer Diàspora.

II FÒRUM MUNDIAL SOBRE LES VIOLÈNCIES URBANES

Per segon any consecutiu, una delegació de l'ICIP va participar al Fòrum Mundial sobre les Violències Urbanes i Educació per a la Convivència i la Pau celebrat a Madrid. El Fòrum vol ser un espai de trobada de diferents actors (administracions, institucions, ONGs, acadèmics, societat civil) per debatre i reflexionar sobre com fomentar entorns urbans capaços d'eliminar les diferents tipologies de violència. Dins el programa del Fòrum, el dimecres 7 de novembre l'ICIP va presentar el taller “Hip-hop per la Pau”, per compartir el treball que està portant a terme la institució en relació a l'ús de la cultura hip-hop per a transformar societats i superar conflictes i violències. D'altra banda, com a membre de la xarxa AIPAZ, el dijous 8 de novembre a l'ICIP va participar al taller “Localització de l'ODS 16 a nivell municipal”, per tal de debatre sobre l'aplicació dels Objectius de Desenvolupament Sostenible en el món local.

INTERNACIONALITZACIÓ

Un altre compromís de l'ICIP és impulsar els contactes i les col·laboracions regulars amb centres i institucions semblants de fora de Catalunya. Durant l'any 2018, l'Institut ha potenciat la vessant d'internacionalització per tal de donar-se a conèixer, intercanviar experiències, reforçar la presència exteriors i incrementar les col·laboracions de treball amb organismes internacionals.

Més enllà dels contactes amb altres centres vinculats als diferents programes d'actuació (vegeu l'apartat “Programes d'actuació”), a nivell institucional l'ICIP ha participat en diferents seminaris de treball i trobades internacionals i ha explorat possibles vies de col·laboració amb institucions com Conciliation Resources, de Londres;

Swisspeace, de Suïssa; NOREF, de Noruega; o la plataforma d'ONG europees EPLO (European Peacebuilding Liaison Office), amb diferents reunions.

En aquesta voluntat d'internacionalització, l'ICIP ha donat suport a la secretaria tècnica de la Conferència Internacional de Pau sobre Colòmbia i ha creat espais de diàleg amb actors de la societat civil colombiana i europea, el govern colombià, representants de la Unió Europea i altres actors institucionals, com per exemple el govern de Suècia. Així mateix, dins la línia de construcció de pau a Colòmbia, destaca el treball iniciat el novembre de 2018, i que tindrà continuïtat els propers anys, d'articulació de la tasca de la Comissió per a l'Esclarament de la Veritat, la Convivència i la No Repetició de Colòmbia a Europa (vegeu l'apartat del programa d'actuació "Construcció de pau i articulació de la convivència després de la violència").

D'altra banda l'ICIP també ha estat present als Estats Units. El mes d'octubre, el director de l'ICIP, Kristian Herbolzheimer, va assistir a la conferència anual de l'Alliance for Peacebuilding, a la seu del United States Institute for Peace (USIP), a Washington. Durant l'estada, l'ICIP va mantenir contacte amb organitzacions d'incidència sobre la política nord-americana a Amèrica Llatina: Latin American Working Group (LAWG) i Washington Office on Latin America (WOLA).

DIFUSIÓ EXTERNA

1. EL WEB DE L'ICIP

El web www.icip.cat reuneix tota la informació sobre l'Institut i està permanentment actualitzat en català, castellà i anglès. Al web s'hi recullen les activitats, notícies i publicacions de l'ICIP, i disposa d'espais propis dedicats als programes d'actuació, als recursos educatius, al treball de construcció de pau i a la biblioteca.

2. ICIP E-BUTLLETINS

Els butlletins electrònics s'envien de forma mensual i recullen les notícies més rellevants referides a l'ICIP, incloent-hi les publicacions i les activitats que organitza l'Institut. Té 667 subscriptors.

Durant l'any 2018 s'han publicat els següents números:

- e-Butlletí número 90 (gener de 2018)
- e-Butlletí número 91 (febrer de 2018)
- e-Butlletí número 92 (març de 2018)
- e-Butlletí número 93 (abril de 2018)
- e-Butlletí número 94 (maig de 2018)
- e-Butlletí número 95 (juny de 2018)
- e-Butlletí número 96 (juliol de 2018)
- e-Butlletí número 97 (setembre de 2018)
- e-Butlletí número 98 (octubre de 2018)
- e-Butlletí número 99 (novembre de 2018)
- e-Butlletí número 100 (desembre de 2018)

3. XARXES SOCIALS

Les xarxes socials s'han consolidat com un canal prioritari per a la difusió de les activitats de l'ICIP i un fòrum de debat i d'intercanvi d'opinions amb la ciutadania. Les xarxes més actives són Facebook (<http://facebook.com/institutcatalainternacionalperlapau>), on l'ICIP té 6.000 amics, i Twitter (<http://twitter.com/ICIPeace>), que compta amb més de 6.200 seguidors.

Paral·lelament, l'ICIP es manté actiu en altres xarxes socials, com el canal corporatiu de Youtube (on es poden visionar, per exemple, tots els vídeos del projecte “Càpsules de Pau”, de les exposicions i dels principals actes organitzats per l'Institut).

RECURSOS I ORGANITZACIÓ

Aquests dos eixos permeten assegurar el funcionament de l'ICIP com a institució, tant pel que fa als recursos econòmics com a la seva organització, estructura laboral interna i relació amb altres organismes.

1. RECURSOS

El pressupost definitiu de l'ICIP per al 2018 (segons dades del tancament provisionals) ha estat de 1.278.359,8 euros, repartits d'acord amb els capítols següents: Capítol I (587.133,64 euros), Capítol II (486.330,42 euros), Capítol IV (189.895,74 euros) i Capítol VI (15.000 euros).

2. ORGANITZACIÓ

L'any 2018 l'equip humà de l'ICIP ha estat format per:

Kristian Herbolzheimer Jeppson (director executiu),
en substitució de Tica Font Gregori, en el càrrec fins al mes d'abril.
Pablo Aguiar i Molina (coordinador de programa)
Miquel Casas i Salinas (jurista)
Elena Grau i Biosca (coordinadora d'àrea), fins al mes d'abril
Maria Fanlo i Torrecilla (coordinadora de programa)
Maria Fuentes i Díaz (secretària de direcció)
Marta López i Carabí (administrativa)
Sandra Martínez i Domingo (coordinadora de programa)
Guifré Miquel i Fageda (documentalista)
Jerónima Mulet i Cano (administrativa), fins al mes de novembre
Cristina Pons i Gomar (tècnica en gestió econòmica)
Sabina Puig i Cartes (coordinadora de programa)
Eugènia Riera i Casals (tècnica de premsa i comunicació)

Eva Maria Rodríguez Pérez (cap economicofinancer i recursos humans)

L'any 2018 l'ICIP ha comptat amb l'estudiant en pràctiques Roser Fortuny i Valdivielso, receptora d'una beca de formació pràctica en l'àmbit del foment de la pau i la seguretat (especialitat comunicació).

Així mateix, al llarg de l'any l'ICIP també ha comptat amb els següents estudiants en pràctiques, gràcies als convenis signats amb diferents centres universitaris:

Jaume Cardona Gilabert, estudiant del màster en Relacions Internacionals, Seguretat i Desenvolupament, de la Universitat Autònoma de Barcelona.

Núria Cuadrat Pèlach, estudiant del postgrau de mediació comunitària i resolució de conflictes de la Universitat de Girona.

Andrés Felipe Oviedo Cifuentes, estudiant del màster en Relacions Internacionals, Seguretat i Desenvolupament, de la Universitat Autònoma de Barcelona.

Alba Valle Izquierdo, estudiant del grau en Relacions Internacionals de la Universitat Ramon Llull.

ANNEX I: RELACIÓ DE PUBLICACIONS

COL·LECCIONS DE LLIBRES

COL·LECCIÓ "CLÀSSICS DE LA PAU I DE LA NOVIOLÈNCIA"

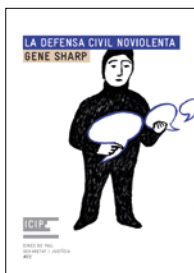

Henry Russell. *Que regni la llibertat. Paraules de Nelson Mandela*. Barcelona: Institut Català Internacional per la Pau – Angle Editorial, 2018

Lev Tolstói. *Contra la guerra i la violència*. Barcelona: Institut Català Internacional per la Pau – Angle Editorial, 2018

COL·LECCIÓ "EINES DE PAU, SEGURETAT I JUSTÍCIA"

Gene Sharp. *La defensa civil noviolenta*.
Barcelona: Institut Català Internacional per
la Pau - Líniazero, 2018

Xabier Etxeberria. *El perdón y la
reconciliación en la convivencia cívica*.
Barcelona: Institut Català Internacional
per la Pau - Líniazero, 2018

Michael N. Nagler. *Manual de la
noviolència. Una guia per a l'acció pràctica*.
Barcelona: Institut Català Internacional
per la Pau – Líniazero, 2018

COL·LECCIÓ "PAZ Y SEGURIDAD"

Séverine Autesserre. *Peaceland. La resolució de conflictes y polítiques cotidianas en las intervenciones Internacionales*. Barcelona: Institut Català Internacional per la Pau – Edicions Bellaterra, 2018

POLICY PAPERS

2018/1. *Desmilitaritzar l'educació. Via essencial per aconseguir un món més pacífic*, per Ainhoa Ruiz Benedicto

Disponible en:
Català, Castellà i Anglès

2018/2. *El Pla d'Acció Nacional d'Empreses i Drets Humans d'Espanya*, per Antoni Pigrau Solé

Disponible en:
Català, Castellà i Anglès

ICIP RESEARCH

Los retos de gestión de las violencias directas no políticas y la construcción de la paz. ICIP Research 05

Disponibles en:
Castellà

INFORMES

Informes 13/2018. *El model basc de desarmament. Lliçons apreses d'un procés innovador*, realitzat pel Fòrum Social Permanent i traduït al català per l'ICIP

Disponible en:
Català

Informes 14/2018. *Plans d'Acció Nacional d'Empreses i Drets Humans. Comparar mesures i identificar models*, realitzat per Steven Patrick Landry

Disponible en:
Català i anglès.

Informes 15/2018. *Percepció de la població de Catalunya sobre la convivència i la seguretat*

Disponible en:
Català

ALTRES PUBLICACIONS

Política pública de consecución de los ODS.
Resum de la jornada celebrada el setembre de 2018 a Barcelona.

Disponible en:
Castellà

Fitxa ICIP sobre Pau i Conflictes: Nicaragua.

Disponible en:
Català i Castellà

Número 33– febrer 2018: *El procés des de la noviolència*,
coordinat per Pablo Aguiar i Sandra Martínez

Disponible en:
Català, Castellà i Anglès

Número 34 – juny 2018: *Afrontar el passat, construir junts el futur*,
coordinat per Maria Fanlo i Eugènia Riera

Disponible en:
Català, Castellà i Anglès

Número 35 – novembre 2018: *Drogues i violències a l'Amèrica Llatina*, coordinat per Sabina Puig

Disponible en:
Català, Castellà i Anglès

ICIP E-BUTLLETÍ

- e-Butlletí número 90 (gener de 2018)
- e-Butlletí número 91 (febrer de 2018)
- e-Butlletí número 92 (març de 2018)
- e-Butlletí número 93 (abril de 2018)
- e-Butlletí número 94 (maig de 2018)
- e-Butlletí número 95 (juny de 2018)
- e-Butlletí número 96 (juliol de 2018)
- e-Butlletí número 97 (setembre de 2018)
- e-Butlletí número 98 (octubre de 2018)
- e-Butlletí número 99 (novembre de 2018)
- e-Butlletí número 100 (desembre de 2018)

ANNEX II: L'ICIP ALS MITJANS DE COMUNICACIÓ

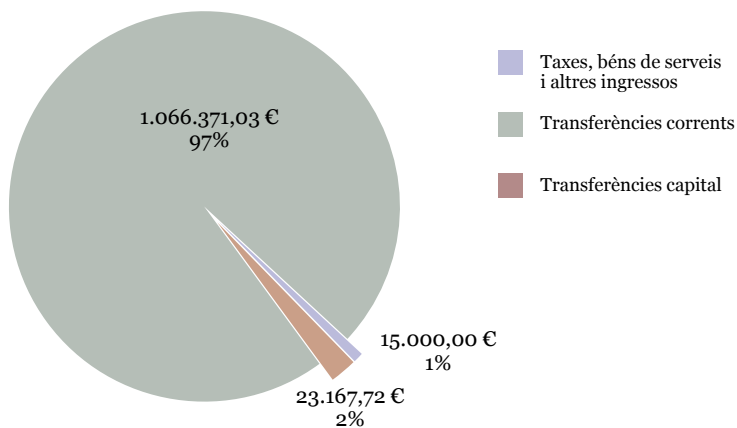
L'ICIP ha mantingut el 2018 una presència continuada als mitjans de comunicació, tant pel que fa a la premsa escrita com a la ràdio, la televisió i a les publicacions digitals. Les activitats dutes a terme per l'Institut s'han difós als mitjans a través de notes de premsa i aquests en van fer seguiment a través de notícies o entrevistes. Al mateix temps, diferents membres de l'equip tècnic de l'ICIP han publicat articles d'opinió a la premsa sobre els temes d'interès de la institució.

Entre els mitjans que han informat sobre les activitats de l'ICIP o han entrevistat els seus membres i col·laboradors, destaquen, entre d'altres: Televisió de Catalunya, La Xarxa, Catalunya Ràdio, RAC1, Ràdio Estel, Ràdio Nacional d'Espanya o Radio Euskadi; els diaris *ARA*, *El Punt Avui*, *El Periódico*, *La Vanguardia* o *Catalunya Plural*; i les agències de notícies EFE i Europa Press.

ANNEX III: EXECUCIÓ DEL PRESSUPOST

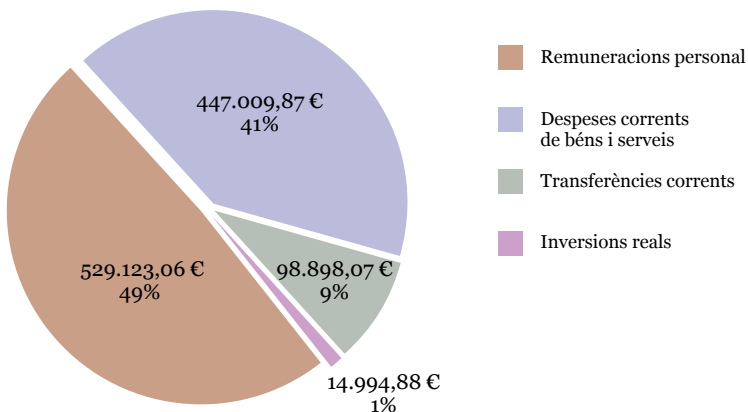
Pressupost d'ingressos 2018

Total ingressos liquidats: 1.104.538,75 €

Pressupost de despeses 2018

Total despesa realitzada: 1.090,025,88 €

Pressupost d'ingressos 2018 (euros)

Capítol	Descripció de l'ingrés	Pressupost Inicial	Modificacions	Press. Definitiu (PD)	Drets Reconeputs (DR)	Desviació	% Execució (DR/PD)
Capítol 3	Taxes, béns de serveis i altres ingressos	3.000,00	20.328,38	23.328,38	23.167,72	160,66	99,31%
Capítol 4	Transferències corrents	1.124.800,00	-58.428,97	1.066.371,03	1.066.371,03	-	100,00%
Capítol 5	Ingressos patrimonials	50,00	-	50,00	-	50,00	-
Capítol 7	Transferències capital	15.000,00	-	15.000,00	15.000,00	-	100,00%
Capítol 8	Variació d'actius financers	-	173.610,39	173.610,39	-	173.610,39	-
TOTAL INGRESSOS		1.142.850,00	135.509,80	1.278.359,80	1.104.538,75	173.821,05	86,40%

Pressupost de despeses 2018 (euros)

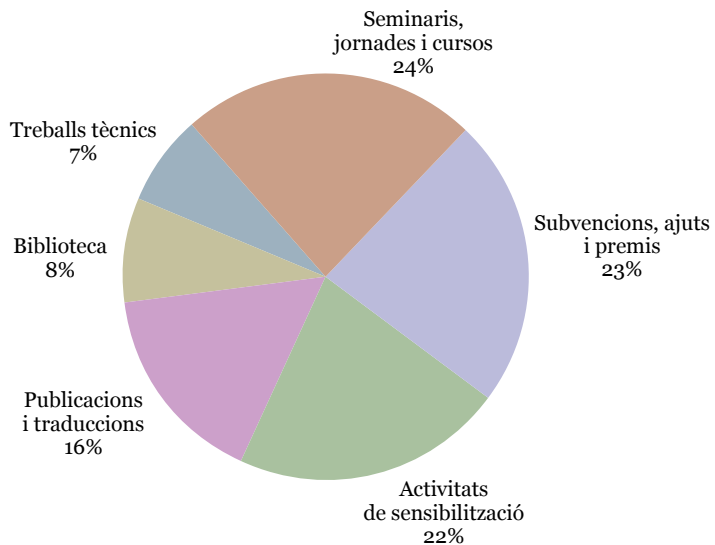
Capítol	Descripció de la despesa	Pressupost Inicial	Modificacions	Press. Definitiu (PD)	Obligacions reconegudes (OR)	Desviació (1)	% Execució (OR/PD)
Capítol 1	Remuneracions personal	577.810,00	9.323,64	587.133,64	529.123,06	58.010,58	90,12%
Capítol 2	Despeses corrents de béns i serveis	431.560,00	54.770,42	486.330,42	447.009,87	39.320,55	91,91%
Capítol 4	Transferències corrents	118.480,00	71.415,74	189.895,74	98.898,07	90.997,67	52,08%
Capítol 6	Inversions reals	15.000,00	-	15.000,00	14.994,88	5,12	99,97%
TOTAL DESPESES		1.142.850,00	135.509,80	1.278.359,80	1.090.025,88	188.333,92	85,27%

(1) Del romanent de crèdit resultant, 70.065,26 euros es corresponen a romanent afectat a incorporar en l'exercici 2019.

Detall de la despesa realitzada per actuacions (euros)

(Exclosa la despesa de personal i de funcionament)

Actuacions	Despesa	% s/Total
Seminaris, jornades i cursos	116.374,28	23,68%
Subvencions, ajuts i premis	113.520,27	23,10%
Activitats de sensibilització	106.751,06	21,72%
Publicacions i traduccions	79.029,54	16,08%
Biblioteca	41.285,07	8,40%
Treballs tècnics	34.427,15	7,01%
TOTAL DESPESES	491.387,37	100,00%

ICIP

INSTITUT CATALÀ INTERNACIONAL PER LA PAU
INSTITUTO CATALÁN INTERNACIONAL PARA LA PAZ
INTERNATIONAL CATALAN INSTITUTE FOR PEACE
TAPINERIA 10, 3A | 08002 BARCELONA | T. +34 93 554 42 70
ICIP@GENCAT.CAT | WWW.ICIP.CAT

Generalitat
de Catalunya